

Ons kenmerk:

Uw kenmerk/brief:

Behandeld door:
Marjan Altena

Datum:
16-02-2023

Onderwerp:
Raadsinformatiebrief met betrekking tot het
Transformatieconvenant

Verzenddatum:

Portefeuillehouder

Mevrouw Judith Compagner

Geachte raadsleden,

In den lande wordt al jarenlang hard gewerkt aan de transformatie van het jeugdstelsel. De huidige Jeugdwet is in dat perspectief te zien als een stap om tot een beter jeugdstelsel te komen. Maar die verbetering is met de invoering van deze wet nog niet vanzelf gerealiseerd. Het laat zien dat een stelselwijziging maar een deel van de oplossing is. Nodig zijn een gemeenschappelijke, inhoudelijke visie op de noodzakelijke verbeteringen, een gezamenlijk stappenplan om die visie te realiseren én de middelen en tijd om de beoogde andere werkwijze in praktijk en beleid te realiseren.

Binnen de transformatieopgaven van het jeugdstelsel hebben we samen met jeugdhulpaanbieders opgetrokken om de randvoorwaarden te creëren voor een concrete verbetering. Dit heeft geresulteerd in een convenant dat eind 2022 is afgesloten tussen de IJssellandse gemeenten en 18 jeugdhulpaanbieders.

Het (morele) doel van dit convenant is te komen tot 0 uit(huis)plaatsingen.

Transformatie

Transformatie van de jeugdhulp moet leiden tot een samenhangend jeugdbeleid dat gemeenten samen met maatschappelijke organisaties uitvoeren voor jeugdigen. Als het jeugdbeleid in samenhang wordt uitgevoerd, zorgt dit ervoor dat jeugdigen beter worden geholpen.

Ook in de regio IJsselland werken we al enige tijd samen aan de transformatie. Specifiek heeft transformatie een belangrijke plek gekregen in het inkooptraject dat in 2022 in regio IJsselland heeft plaatsgevonden. De 3 specifieke transformatieopgaven zijn:

1. Normaliseren: het versterken van het normale leven.
2. Ambulantiseren: hulp bieden daar waar nodig
3. Kleinschalig Gezinsgericht Wonen: woonvormen die zoveel mogelijk op een gezin lijken.

In het convenant maken we afspraken over wat, hoe en met wie we gaan transformeren als gaat om 'ambulantiseren' en 'kleinschalig gezinsgericht' wonen. (Voor de opgave 'normaliseren' hebben partijen een individueel plan opgesteld.) Ook spreken we een set aan spelregels met elkaar af. Het convenant heeft als doel om een concretisering te maken in de grote beweging van de transformatie en tegelijkertijd biedt het een juridisch houvast in het kader van de raamovereenkomsten.

een dijk van een gemeente

De visie van waaruit het convenant is opgesteld

In 2021 is samen met de jeugdhulpverlenende partijen in IJsselland door de bij de regio IJsselland betrokken gemeenten (Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle) een regionale visie op jeugdhulp vastgesteld voor de periode 2021-2025¹. Deze is vastgesteld door gemeenten. Op deze visie is de inkoop van specialistische jeugdhulp gebaseerd, en daarvan is het transformatieconvenant een onderdeel.

Onze visie:

In de regio IJsselland heeft elk kind een thuis want “een jeugdige groeit het mooist op zijn eigen wortels”.

Ambitie en doelstelling

De gezamenlijke ambitie die we met dit convenant afspreken is:

In de regio IJsselland werken we aan de ambitie van 0 uit(huis)plaatsingen.

Deze ambitie is een moreel doel. Dat betekent dat het alle partijen gezamenlijk de richting geeft en het de energie op gang brengt om hier zo dicht mogelijk te komen. Vanuit onze visie willen we dat elk kind een thuis heeft. Als dat betekent dat een kind (tijdelijk) uit huis geplaatst moet worden, blijft die mogelijkheid bestaan.

Met het ondertekenen van de overeenkomst conformeren alle systeempartijen en gemeenten zich aan doelstellingen. Deze doelstellingen zullen eraan moeten bijdragen dat jeugdigen niet of zo weinig mogelijk uithuis- of verplaatst worden. Voor ‘ambulantiseren’ zijn de doelen om het aantal uit(huis)plaatsingen te verminderen en de duur van uithuisplaatsingen te verkorten. Voor ‘kleinschalig gezinsgericht wonen’ hebben we afgesproken dat het aantal voorzieningen op dit gebied groeit als alternatief voor bestaande woon- en leefgroepen die niet aan de definitie voldoen van de kleinschalige, gezinsgerichte woonvormen. Het convenant richt zich op **jeugdigen waar een uit(huis)plaatsing dreigt of die al uit huis geplaatst zijn**. Voor deze jeugdigen dienen de partijen ambulante of kleinschalig gezinsgerichte alternatieven te ontwikkelen.

Ambulantiseren

We focussen op het versterken van het gewone leven van jeugdigen (normaliseren). Dat maakt het ook wenselijk dat professionals hun kennis naar de omgeving van het gezin brengen. Dáár zijn de oplossingen nodig. Met name de hulp aan gezinnen met complexe en meervoudige problemen kent vaak een lange geschiedenis van hulpverlening, waar hulp parallel en opeenvolgend heeft plaatsgevonden. Integrale samenwerking komt nog onvoldoende van de grond, terwijl dit noodzakelijk lijkt. We zoeken daarom gezamenlijk naar meer ambulante en integrale mogelijkheden voor jeugdhulp (ambulantisering / integralisering). Wij willen het aantal (intensieve) ambulante trajecten laten stijgen met als doel het aantal uithuisverplaatsingen te verminderen of de duur van de uithuisplaatsing te verkorten.

Kleinschalig gezinsgericht wonen

We willen dat jeugdigen opgroeien in een gezin of in een situatie die zoveel mogelijk op ‘thuis’ lijkt. Als wonen in het eigen gezin toch niet mogelijk blijkt, is een alternatief gezin de best passende oplossing, in de vorm van een pleeggezin, gezinshuis, zorgboerderij of kleinschalig, gezinsgerichte woonvorm, zolang er maar een duurzame gezinsgerichte oplossing ontstaat. Niet voor alle jeugdigen is deze vorm van wonen al beschikbaar. Dat betekent dat we inzetten op het ontwikkelen van voldoende, gevarieerde en kleinschalige en gezinsgerichte woonvormen (met maximaal 6 jeugdigen) in de regio, waar de jeugdige zo lang als

¹ [Visie-IJsselland.pdf \(rsj-ijsselland.nl\)](https://rsj-ijsselland.nl/Visie-IJsselland.pdf)

mogelijk kan wonen. Dit doen wij zo dicht mogelijk bij de origine “thuis” van deze jeugdigen, zodat zij altijd zoveel mogelijk gebruik kunnen blijven maken van hun eigen leef en ontwikkelomgeving.

Afsluitend

Met dit convenant ligt er een stevige basis om samen verder te ontwikkelen. Er is in het proces van het opstellen van dit convenant vertrouwen in elkaar gevonden. Tegelijkertijd is het pas een startpunt: de realisatie vindt plaats in de echte wereld. Om het maximale uit de samenwerking te halen, hebben we afgesproken dat het proces een proces is van samen leren en ontwikkelen. Elk jaar wordt het convenant herijkt en aangepast als dat nodig blijkt.

Wij hopen u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd. Wanneer u vragen heeft of nadere informatie wenst kunt u contact opnemen met de Beleidsmedewerker Jeugd, Marjan Altena.